

Swimstar brengt de zwemsport dichterbij de jeugd

De Nederlandse zwemmers hebben in de loop der jaren al heel wat medailles bij elkaar gezwommen. En nog steeds kijkt men wereldwijd met argusogen naar onze toppers. Deze successen heeft het zwemmen in Nederland zeker bekendheid gegeven, toch is de doorstroom van kinderen die klaar zijn met hun Zwem-ABC naar een zwemvereniging gering. De KNZB zou graag meer kinderen, op amateur- of topniveau, willen zien die van zwemmen hun sport maken. Met de pilot Swimstar wil men de zwemsport beter onder de aandacht brengen bij de jeugd.

Voetbal en hockey zijn populair onder de jeugd, terwijl de zwemsport minder leeft. Een groot aantal kinderen komt op jonge leeftijd tijdens het behalen van hun zwemdiploma in aanraking met zwemmen. Maar heeft een kind eenmaal het diploma op zak, gaat hij of zij toch niet zo vaak verder met zwemmen. De Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB) merkt dat veel ouders en kinderen toch geneigd zijn om eerder te kiezen voor de meer populaire teamsporten. "Zwemsport staat wel hoog aangeschreven als je het kijkt naar alle sporten waar kinderen uit kunnen kiezen. Maar de praktijk wijst uit dat de doorstroming van het Zwem-ABC naar een zwemvereniging nog niet optimaal is en er nog

kansen liggen die we kunnen benutten", aldus Alice Schols werkzaam als Projectleider Leven Lang Zwemmen bij de KNZB.

Vrijzwemmen vs baantjes trekken

Om meer zicht te krijgen op de geringe doorstroming naar zwemverenigingen heeft de KNZB in samenwerking met 2Basics een marktonderzoek uitgezet onder zwemverenigingen, zwembaden, ouders en kinderen. Hoe kijkt men eigenlijk tegen de zwemsport aan, waar zit de aarzeling? Schols geeft aan dat uit het onderzoek blijkt dat kinderen zwemmen vooral associëren met

Het merendeel van de kinderen die gevraagd zijn zien het zwemmen dan ook meer als een vrije tijdsbesteding en niet zozeer als een sport zoals voetbal, hockey of judo.

vrijzwemmen en het niet zozeer zien als een sport. “Het leuke aan zwemmen vinden kinderen vooral het spelen in het water op een warme zomerse dag of het vrijzwemmen met vriendjes op de woensdagmiddag. Hieronder valt niet het baantjes trekken tijdens het Zwem-ABC.” Eigenlijk leren kinderen de zwemsport tijdens het Zwem-ABC ook niet echt kennen, zo blijkt uit het onderzoek. “Het merendeel van de kinderen die gevraagd zijn zien het zwemmen dan ook meer als een vrije tijdsbesteding en niet zozeer als een sport zoals voetbal, hockey of judo. Ouders nemen het ook veel minder snel in overweging als sport omdat men na een aantal jaren zwemles blij is even niet meer naar het bad te hoeven.” Uit het onderzoek blijkt dat toch nog veel ouders de zwemles als een ‘moeten’ beschouwen en er weinig plezier aan beleven. “Je merkt dat ouders het zwemmen vooral associëren met een warme ruimte, krappe kleedhokjes en volle wachtruimtes.” Daarnaast bleek de verhouding tussen commerciële aanbieders van zwemlessen, de gemeenten en de zwemverenigingen soms moeizaam te verlopen. “Vaak wil men wel samenwerken, maar in de praktijk loopt dat toch nog stroef. Het veld is natuurlijk best wel versnipperd, ook hier liggen dus nog kansen.”

Pilot Swimstar

Voor de KNZB waren dit duidelijk signalen om iets mee te doen. Gekeken werd hoe kinderen een betere voorstelling zouden kunnen krijgen van de zwemsport en hoe men beter kennis kan maken met de leuke kanten van deze sport. Al vrij snel kwam de KNZB met het concept Swimstar. Een concept gericht op kinderen die voor de keuze staan om een sport te kiezen. In dit opzicht volgens Schols ook niet te verwarren met het Sterrenplan dat al eerder door de KNZB is ontwikkeld. “Het Sterrenplan is meer een stappenplan voor kinderen die al lid zijn van een vereniging. Het is bedoeld om kinderen in een uitgebreid traject op een gevarieerde manier te laten kennismaken met alle aspecten van de zwemsport en dat ze er zo ook plezier in krijgen. Maar Swimstar richt zich vooral op kinderen die nog geen lid zijn.” Met Swimstar wil de KNZB kinderen op een ongedwongen manier laten kennismaken met de verschillende elementen van de zwemsport. In 4 lessen komen alle onderdelen van de zwemsporten zoals wedstrijdzwemmen, synchroonzwemmen, schoonspringen en waterpolo voorbij middels diverse spelletjes. Ondertussen kunnen de kinderen via de lessen Shoot, Trick, Action en Race (STAR) sparen om ook een echte STAR te worden. Tegelijkertijd werken de kinderen aan hun veiligheid in het water. In eerste instantie is Swimstar ingezet als pilot waar in totaal 600 kinderen aan mee hebben gedaan. “In nauw overleg met zwembaden en verenigingen zijn op verschillende plekken de 4 lessen in de praktijk gebracht bij commerciële zwemaanbieders en zwemverenigingen. Maar ook tijdens schoolzwemmen en/of vrije zwemuren in gemeentelijke zwembaden. De kinderen die meededen waren in het bezit van een zwemdiploma B of C.”

Vervolgens is de pilot geëvalueerd en is gekeken of de interesse van kinderen in de zwemsport is toegenomen. De zwembond is uiterst tevreden over de resultaten. “De kinderen waren enthousiast en uiteindelijk gaat 13% van de 600 kinderen die meededen aan de pilot verder met het vervolgaanbod bij de verenigingen. “We zijn erg blij met deze cijfers. Uiteraard zijn dit geïnteresseerden en weten we nog niet of zij echt lid zullen blijven. Maar het idee is dat de interesse wordt gewekt zodat men in ieder geval kan ervaren of het wat is. Uiteindelijk is ieder kind weer anders, maar dan weten ze wel wat ze bij een zwemvereniging kunnen verwachten.” Tegelijkertijd heeft men ook gekeken naar de inhoud en is het programma na de pilot enigszins uitgebreid met de twee extra leskaarten ‘waterpret’-les en een ‘survival’-les. “Het bleek dat synchroonzwemmen minder goed valt bij jongens en dat veel verenigingen ook geen synchroonzwemmen aanbieden waardoor het niet logisch is om het wel te promoten”, aldus Schols.

Schoolzwemmen en BSO

Na de succesvolle pilot heeft de KNZB besloten het concept breed uit te zetten. “Met verschillende gemeenten zijn contacten gelegd en met de gemeente Amsterdam zijn er al afspraken gemaakt om het te integreren in het schoolzwemmen. Daarnaast zijn we in gesprek met BSO's om Swimstar aan te bieden als buitenschoolse activiteit.” Schols benadrukt dat het concept gemakkelijk is te integreren in bestaande activiteiten. “Doordat het om slechts 4 lessen gaat, is de drempel om mee te doen laag. Om het uit te kunnen voeren hoeft je eigenlijk alleen maar een trainer te vinden en enthousiaste kinderen. Het Swimpakket bestaat uit 4 leskaarten, diploma's en stickers voor 25 kinderen. Tevens ontvangt men na aankoop ook nog een stappenplan en om het te promoten flyers, posters, een voorbeeld persbericht en een leaflet om ouders te informeren. Op verzoek kunnen we ook begeleiding bieden.” De lessen kunnen meerdere keren worden gebruikt. Je hoeft dan alleen nog maar diploma's en stickers aan te schaffen, het basismateriaal is opnieuw te gebruiken. Daarnaast overweegt de KNZB om een nieuwe serie te maken zodat groepen voor een tweede keer mee kunnen doen met Swimstar.

De pilot is succesvol verlopen en Schols is vooral tevreden dat met Swimstar de zwemsport nu dichterbij de jeugd kan worden gebracht. “Met Swimstar kan de jeugd ervaren dat er meer sporten zijn dan voetbal, hockey of judo. Zwemmen is niet alleen belangrijk om je te kunnen redden in het water of om af te koelen op een zomers dag. Zwemmen is ook vooral een hele leuke sport, als topsporter of als amateur.”

Voor meer informatie: www.knzb.nl/swimstar